

Decizia Curții Constituționale Nr. 626 din 17 octombrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, precum și ale art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală – Monitorul oficial nr. 148 din 16.02.2018

Emitent CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Fabian Niculae	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, precum și ale art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societatea DRG Optik - S.R.L. din comuna Hăghig, județul Covasna, în Dosarul nr. 201/64/2016 al Curții de Apel Brașov - Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 658D/2016, precum și de Societatea AMC S.R.L. din comuna Hăghig, județul Covasna, în Dosarul nr. 234/64/2016 al Curții de Apel Brașov Secția de contencios administrativ și fiscal, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 659D/2016.
2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarele excepției de neconstituționalitate, domnul avocat Dan Chiriac din Baroul Ilfov, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că dezbaterile inițiale au avut loc în ședința publică din 28 septembrie 2017, în prezența domnului avocat Dan Chiriac din Baroul Ilfov, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, precum și a domnului Marius Chiriac, reprezentant legal, administrator al acestor societăți, dată la care Curtea a conexas cele două dosare și când, având în vedere necesitatea lămuririi suplimentare a unor aspecte, în temeiul dispozițiilor art. 58 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus redeschiderea dezbaterilor pentru 17 octombrie 2017, când Curtea a pronunțat prezenta decizie.
4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului părților prezente, care arată că nu are nimic de adăugat la cele susținute la termenul precedent, precum și faptul că așteaptă eventuale întrebări din partea judecătorilor Curții.
5. Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și, ca

inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

6. Prin încheierile din 7 și 14 aprilie 2016, pronunțate în dosarele nr. 201/64/2016 și nr. 234/64/2016, Curtea de Apel Brașov - Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, precum și ale art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societățile DRG Optik - S.R.L. și AMC - S.R.L. din comuna Hăghig, județul Covasna, în cauze având ca obiect anularea unor decizii emise de Agenția Națională de Administrare Fiscală.
7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarele acesteia arată, în esență, că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale, întrucât prevăd posibilitatea suspendării contestației în procedura administrativă de către organul de soluționare competent în mod arbitrar, prin simpla sesizare (eventual chiar nefondată) a organelor de cercetare penală.
Astfel, organul de soluționare a procedurii prealabile obligatorii contencios-fiscale își poate aroga o calitate nouă (aceea de persoană vătămată și parte civilă). Or, această suspendare nu este dispusă de o instanță judecătorească. Persoana juridică de drept privat nu dispune de un mecanism similar: chiar dacă ar formula un denunț împotriva organelor fiscale, nu dispune de o prevedere în legislația fiscală care să îi permită suspendarea cauzei de contencios fiscal prin exercitarea unilaterală a propriei voințe (formularea unei sesizări penale).
8. Astfel, în momentul în care procesul este afectat prin dezavantajarea uneia dintre părțile participante în raport cu cealaltă parte, se încalcă atât principiul egalității, cât și dreptul la un proces echitabil. Procesul echitabil nu poate fi realizat decât în condițiile în care acesta respectă principiile fundamentale unanim admise care să asigure echilibrul între interesul general al societății și interesele legitime ale fiecărei persoane. Cu alte cuvinte, atât petentul, cât și pârâtul din procedura contencioasă fiscală ar trebui să fie egali în fața legii, iar o eventuală suspendare a cauzei să fie dispusă numai de instanță.
9. Se mai arată că organele fiscale suspendă procedura contencioasă aflată în faza prealabilă obligatorie - până la soluționarea definitivă a cauzei penale noi, pe care tot ele au generat-o. Într-o etapă ulterioară, organele fiscale execută decizia de impunere care este titlu executoriu. Aceasta din urmă face atât obiectul procedurii contencios-fiscale, cât și obiectul procedurii penale noi (sub aspectul laturii civile a procesului penal).
10. Mai mult decât atât, persoana juridică privată, dacă dorește să își recupereze un eventual prejudiciu prin latura civilă a unui proces penal, trebuie să aștepte soluționarea definitivă a procesului penal în ansamblul său (latura penală și latura civilă); organele fiscale, însă, „rezolvă“ latura civilă a cauzei chiar înainte de începerea urmăririi penale pe latura penală - și anume, în temeiul celor două articole criticate.
11. Curtea de Apel Brașov - Secția de contencios administrativ și fiscal și-a exprimat opinia în sensul caracterului neîntemeiat al excepției de neconstituționalitate. Instanța arată că textele de lege criticate se referă la procedura de soluționare a contestației pe cale administrativă, și nu la cea jurisdicțională, a cărei desfășurare nu este împiedicată sau condiționată de existența celei dintâi, pentru ca accesul liber la justiție să fie încălcat.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.
13. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Acesta indică jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 1.237 din 18 noiembrie 2008.
14. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate. CURTEA, examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, concluziile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:
15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.
16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, precum și ale art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015. Prevederile legale criticate au următorul conținut:
- Art. 214 alin. (1) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală: „(1) Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când:
a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă;“;
 - Art. 214 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală: „(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat sau nu.“;
 - Art. 277 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală: „(1) Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când:
a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni în legătură cu mijloacele de probă privind stabilirea bazei de impozitare și a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă;“;
 - Art. 277 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală: „(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat ori nu.“
17. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației puterilor în stat, art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 124 privind înfăptuirea justiției, precum și în art.

126 alin. (1), (5) și (6) privind înfăptuirea justiției prin Înalta Curte de Casație și Justiție și instanțele judecătorești stabilite de lege.

18. Curtea constată faptul că dispozițiile legale ale art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală au fost abrogate prin art. 354 lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea va analiza dispozițiile criticate, având în vedere că ele continuă să producă efecte juridice în cauze. În ceea ce privește prevederile art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Curtea constată că acestea nu au legătură cu soluționarea cauzei, procedura fiind începută sub imperiul Codului de procedură fiscală din 2003, ele nefiind, în principiu, de imediată aplicare.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține faptul că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor art. 214 alin. (1) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, prin raportare la critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.237 din 18 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 din 15 decembrie 2008, și Decizia nr. 401 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 10 ianuarie 2017, Curtea a constatat că, potrivit art. 205 alin. (1) din Codul de procedură fiscală din 2003, contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia. Astfel, chiar dacă decizia sau, după caz, dispoziția pronunțată de organul fiscal competent al cărui act administrativ fiscal este atacat are caracter definitiv în sistemul căilor administrative de atac, dreptul la acțiune în instanță al contribuabilului nu este abolit, cum pretinde autorul excepției, fiind chiar reconfirmat și de art. 215 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală în ceea ce privește suspendarea executării actului administrativ fiscal.

20. Textul de lege criticat se referă, așadar, la procedura de soluționare a contestației pe cale administrativă, și nu la cea jurisdicțională, a cărei desfășurare nu este împiedicată sau condiționată de existența celei dintâi, pentru ca accesul liber la justiție să fie încălcat.

21. Totodată, cazul de suspendare a procedurii de soluționare a contestației pe cale administrativă, reglementat de art. 214 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură fiscală, se referă la o situație de excepție, aceea în care organul care a efectuat activitatea de control fiscal sesizează organele de urmărire penală în urma depistării indiciilor asupra săvârșirii unei infracțiuni a cărei constatare ar avea o înrăurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează a fi pronunțată în procedura administrativă. Este firesc ca, în virtutea principiului „penalul ține în loc civilul“, procedura administrativă privind soluționarea contestației formulate împotriva actelor administrative fiscale să fie suspendată până la încetarea motivului care a determinat suspendarea.

22. În ceea ce privește încălcarea art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, Curtea reține că a statuat, prin Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. De asemenea, art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor. În felul acesta

se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002). Or, dispozițiile legale criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică.

23. Curtea observă, de altfel, că, referitor la instituția procesuală a suspendării facultative a soluționării cauzei în cadrul procedurii administrative prealabile instituite în titlul IX al Codului de procedură fiscală din 2003, Curtea s-a pronunțat în sensul constituționalității sale. Astfel, prin Decizia nr. 95 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 10 mai 2011, Curtea a reținut că adoptarea acestei măsuri este condiționată de înrâurirea hotărâtoare pe care o are constatarea de către organele competente a elementelor constitutive ale unei infracțiuni asupra soluției ce urmează să fie dată în procedura administrativă. Or, într-o atare situație, este firesc ca procedura administrativă privind soluționarea contestației formulate împotriva actelor administrative fiscale să fie suspendată fie până la încetarea motivului care a determinat suspendarea, fie la un termen stabilit de organul fiscal competent prin decizia de suspendare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.173 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 8 decembrie 2008, și Decizia nr. 1.237 din 18 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 din 15 decembrie 2008). În momentul încetării motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent, indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat ori nu, procedura administrativă este reluată, fiind emisă o decizie privind soluționarea contestației.

24. Referitor la dispozițiile art. 214 alin. (1) ale Codului de procedură fiscală din 2003, prin Decizia nr. 271 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 11 august 2017, Curtea a reținut că acestea dau posibilitatea ca, în cadrul procedurii de soluționare a contestației pe cale administrativă, organul competent să dispună suspendarea acesteia. În această decizie, ca și prin Decizia nr. 63 din 2 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 16 martie 2006, Curtea a constatat că, pentru identitate de rațiune, cele statuate în materie civilă își găsesc justificarea și în materie fiscală, în ceea ce privește suspendarea facultativă a procedurii de soluționare a contestației formulate împotriva actelor administrative fiscale, și anume atunci când organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni, a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedura administrativă.

25. În această privință, Curtea a reținut că modificările în materie procesual civilă și în materie procesual penală nu vizează, totuși, o modificare fundamentală de optică a legiuitorului român, ci numai o circumstanțiere, realizată în vederea unei protecții efective a accesului liber la justiție. Instituția suspendării facultative rămâne, în continuare, o opțiune a legiuitorului român, care servește interese importante, astfel încât raționamentul prin analogie la care s-a oprit Curtea Constituțională în decizia precitată își păstrează, în continuare, valabilitatea.

26. În plus, Curtea a constatat că însuși textul criticat oferă o garanție, care poate fi apreciată ca suficientă, pentru a-l asigura pe contestatar că suspendarea nu va fi dispusă în mod arbitrar (Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei). Situațiile în care poate fi dispusă această măsură sunt expres și limitativ prevăzute, fiind determinate printr-un grad de precizie suficient de ridicat care, o dată în plus, să îl protejeze pe contestatar de un eventual abuz.

27. Faptul că, de la caz la caz, se pot ivi situații în care suspendarea soluționării contestației să conducă, în mod efectiv, la îngreunarea, cu totul regretabilă, a situației unui contestatar anume, nu reprezintă un temei suficient pentru a invalida, în integralitatea ei, o instituție juridică, în speță cea a suspendării facultative a soluționării contestației pe cale administrativă. De altfel, în asemenea situații, nu se ridică probleme de constituționalitate, ci, eventual, de aplicare a legii, așa cum, în mod judicios, a reținut Curtea Constituțională în trecut, de pildă prin Decizia nr. 95 din 1 februarie 2011, precitată, când, respingând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (2) din Codul de procedură fiscală din 2003, a constatat că eventualul comportament al părților sau al instituțiilor administrative care determină o întârziere în soluționarea contestației nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci o problemă ce ține exclusiv de conduita părților implicate, conduită ce nu este determinată de textul de lege criticat. Or, Curtea Constituțională judecă numai în drept, astfel încât conduita procesuală a contribuabilului contestator sau a organului fiscal ori unele decizii administrative sau judecătorești discutabile nu pot constitui temei pentru constatarea neconstituționalității unor texte legale.

28. Pe lângă argumentele menționate constant de instanța de contencios constituțional, Curtea le reține și pe cele din jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 18 mai 2017, pronunțată în Cauza Johannesson și alții împotriva Islandei.

29. În speță, reclamantii s-au plâns că au fost judecați de două ori pentru declarații fiscale inexacte, fiindu-le impuse, pe de o parte, amenzi fiscale, iar, pe de altă parte, fiind condamnați, ulterior, pentru infracțiuni fiscale agravante. Instanța europeană de contencios a drepturilor omului a constatat că ambele seturi de proceduri au fost de natură penală și că faptele care au stat la baza celor două proceduri au fost aceleași: nedeclararea veniturilor pentru aceeași perioadă de timp, fiind constatată eludarea plății aceluiași sume de bani. Curtea de la Strasbourg a statuat că pentru a nu exista o dublare a procedurilor, între procedura administrativă (fiscală) și cea penală trebuie să existe o legătură materială și temporală suficient de strânsă, ele trebuind să fie combinate într-o manieră integrată încât să formeze un ansamblu coerent.

30. Or, în această speță, Curtea a constatat că nu a existat o legătură materială și temporală suficient de strânsă între cele două seturi de proceduri pentru a se evita dublarea. Pe de o parte, a existat doar o suprapunere limitată în calendarul celor două seturi de proceduri, iar, pe de altă parte, administrarea și evaluarea probelor s-au realizat distinct, răspunderea reclamantilor fiind evaluată de către diferite autorități și instanțe în cadrul unor proceduri care au fost în mare măsură independente una de cealaltă [paragrafele 50-55].

31. Curtea Constituțională mai reține că actul administrativ de suspendare a unei proceduri administrative nu este sustras controlului judecătoresc. Legea prevede o înșiruire logică a procedurilor care permit apărarea interesului public, cât și al persoanelor private. Potrivit art. 214 alin. (3) din Codul de procedură fiscală din 2003, procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea. Ceea ce poate fi pus în discuție este intervalul de timp în care contribuabilul trebuie să aștepte pentru a avea posibilitatea să conteste actul administrativ, pentru că soluționarea unei cauze penale poate dura suficient de mult timp, cu alte cuvinte, termenul rezonabil al urmăririi penale și cel al judecății. Însă, Curtea observă că partea interesată poate formula o contestație întemeiată pe prevederile art. 488¹ din Codul de procedură penală, ceea ce ar putea avea ca efect accelerarea procedurii din fața organelor de urmărire penală sau a instanțelor judecătorești. Potrivit acestor dispoziții:

(1) Dacă activitatea de urmărire penală sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, se poate face contestație, solicitându-se accelerarea procedurii.

(2) Contestația poate fi introdusă de către suspect, inculpat, persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente. În cursul judecății, contestația poate fi introdusă și de către procuror.

Contestația poate fi formulată după cum urmează:

- a) după cel puțin un an de la începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale;
- b) după cel puțin un an de la trimiterea în judecată, pentru cauzele aflate în cursul judecății în primă instanță;
- c) după cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.

(4) Contestația poate fi retrasă oricând până la soluționarea acesteia. Contestația nu mai poate fi reiterată în cadrul aceleiași faze procesuale în care a fost retrasă.

32. Cu privire la necesitatea respectării unui termen rezonabil în derularea procedurilor judiciare, Curtea reține faptul că instanța de la Strasbourg a statuat că prin impunerea respectării unui termen rezonabil pentru îndeplinirea actului de justiție, Convenția subliniază importanța faptului că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură a-i compromite eficacitatea și credibilitatea (Hotărârea din 27 octombrie 1994, pronunțată în Cauza Katte Klitsche de la Grange împotriva Italiei, paragraful 61), statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, nu numai pentru aceea a organelor judiciare (Hotărârea din 23 octombrie 1990, pronunțată în Cauza Moreira de Azevedo împotriva Portugaliei, paragraful 73). Criteriile după care se apreciază termenul rezonabil al unei proceduri penale sunt aceleași ca în materie civilă: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente.

33. În ceea ce privește problema executării obligației de plată rezultate din actul organului fiscal, Curtea apreciază că Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală instituie garanții suficiente pentru a nu se ajunge la prejudicierea dreptului de proprietate al persoanei căreia i se adresează. Astfel, potrivit art. 215 alin. (2) din Codul de procedură fiscală, contribuabilul poate cere suspendarea executării actului administrativ fiscal, în temeiul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune de până la 20% din cuantumul sumei contestate, iar în cazul cererilor al căror obiect nu este evaluabil în bani, o cauțiune de până la 2.000 lei.

34. Curtea constată că ipoteza de la care trebuie inițiată analiza comportamentului actorilor instituționali implicați este aceea a unor organe fiscale și de urmărire penală de bună-credință, precum și a unor instanțe judecătorești care sunt conștiente de obligativitatea respectării principiilor statului de drept. Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragraful 49, statul de drept consacră o serie de garanții, inclusiv jurisdicționale, care să asigure respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor prin autolimitarea statului, respectiv încadrarea autorităților publice în coordonatele dreptului. Curtea reține că statul a elaborat cadrul normativ necesar pentru soluționarea situațiilor care pot apărea în legătură cu săvârșirea unor infracțiuni într-un mod rezonabil. Curtea mai reține că persoanele fizice și juridice au o serie de drepturi, dar și de obligații, iar statul trebuie să fie în măsură de a apăra în mod eficient ordinea de drept instituită, cu respectarea principiilor statului de drept.

35. În aceste condiții, Curtea nu poate reține încălcarea art. 1 alin. (4), art. 16 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1)-(3), art. 124 și art. 126 alin. (1), (5) și (6) din Constituție.

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi în privința dispozițiilor art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și cu majoritate de voturi referitor la prevederile art.

214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societatea DRG Optik - S.R.L. din comuna Hăghig, județul Covasna, în Dosarul nr. 201/64/2016 al Curții de Apel Brașov - Secția de contencios administrativ și fiscal și de Societatea AMC - S.R.L. din comuna Hăghig, județul Covasna, în Dosarul nr. 234/64/2016 al aceleiași instanțe.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale aceleiași instanțe și constată că prevederile art. 214 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov - Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae